

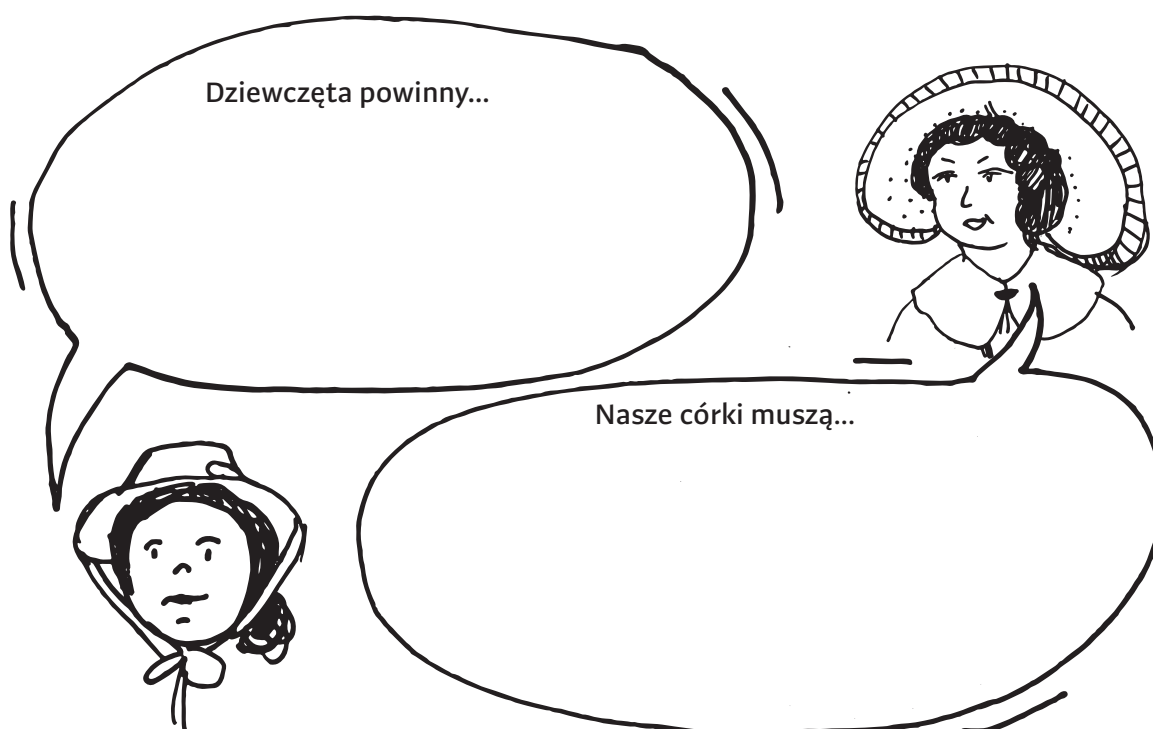
Jak postrzegali/postrzegają kobiety?

1. Jak postrzega samą siebie i kobiety Billie Eilish? Na podstawie fragmentu filmu zakreśl:

a. Postrzega przede wszystkim samą siebie jako człowieka.	TAK – NIE
b. Uważa, że kobiety mają w show-biznesie status jak mężczyźni.	TAK – NIE
c. Wydaje się, że w środowisku muzycznym odniosła sukces.	TAK – NIE
d. Nie jest dla niej ważne, jak mężczyźni postrzegają kobiety w show-biznesie.	TAK – NIE
e. W przeszłości obawiała się, że bycie kobietą będzie ograniczać spełnianie jej muzycznych marzeń.	TAK – NIE

5 min. – EWOKACJA: Krótkie wideo przedstawia sposób, w jaki postrzegane są dziś kobiety i skłania do zastanowienia się, czy społeczne wyobrażenia o możliwościach kobiet/dziewcząt mogą ograniczać je w realizacji ich życiowych marzeń. Poprawne a), c), e). Pytanie badawcze jest celowo formułowane z i/y – same kobiety często miały uprzedzenia co do swoich możliwości.

2. Na przykładzie fragmentu z filmu *Bożena* (Wimmerová, 2021) uzupełnij wyobrażenia o tym, czego dziewczyna potrzebuje.

10 min. – KONTEKSTUALIZACJA Uczniowie obejrzą fragment filmu i spotykają się z dwoma wyobrażeniami o wykształceniu dziewcząt w XIX wieku. Interesujący jest fakt, że progresywne i konserwatywne opinie zajmują tu dwie kobiety.

3. Jakie cechy posiada kobieta według poniższych tekstów?

W obu tekstach podkreśl cechy przypisywane kobietom:

Ich ciało i duch są słabsze niż u mężczyzny; zamiast tego Bóg dał im inne cechy. Mają szczególnie łagodną duszę i łagodne serce. Obdarzył je także starannością i zmysłem gospodarskim, co pozwala im zarządzać domem. Dał im cierpliwość i uzbroił je w siłę, która pozwala im cierpieć i być mocniejszymi od mężczyzn. Kobieta jest elastyczna i uległa, ugina się pod naporem burz i trudów, natomiast mężczyzna, który chce im się oprzeć, często poddaje się. W nieszczęściu kobieta jest silna.

10 min. – PRACA ZE ŹRÓDŁAMI 1. i 2. Uczniowie najpierw przeczytają dwa teksty autorów-mężczyzn i podkreślą w nich, jakie cechy przypisuje się (trzeba podkreślić) kobietom. W poniższej tabelce cechy te ocenia i uszeregują na SILNE i SŁABE.

Uwaga dla nauczycieli: Takie postrzeganie kobiety pojawiło się dopiero w XIX wieku, kiedy również mniej zamożni mężczyźni stopniowo uzyskali pewne prawa. W systemie feudalnym postrzeganie kobiety było pod pewnymi względami nieco inne, ale to temat na osobną lekcję.

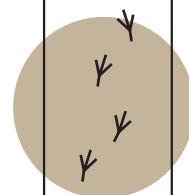
Zredagowano według BOONE, Jean-Baptiste „Chrześcijanka” (Křesťanská žena). W Pradze, nakładem wydawcy, 1866, s. 1-2.

Na próżno twierdzimy, że równość obywatelska przyznana kobietom, oznacza konieczną konsekwencję ich wkroczenia na scenę polityczną. Chodzi o kompletne niezrozumienie roli kobiety w społeczeństwie. Kobieta jest przeznaczona do macierzyństwa, stworzona do życia rodzinnego, a godność jej stanowiska będzie tym większa, jeśli nie będzie narażona na niebezpieczeństwo w zmaganiach życia publicznego. Gdyby opuściła dom i biegła przemawiać publicznie, nieuchronnie zapomniałaby o swoich obowiązkach jako matki, żony. Co więcej, nie wniosłaby zwięzłości języka i jasności myśli, które są niezbędne w praktyce parlamentarnej (...) Jest zatem całkowicie słuszne wykluczenie z życia politycznego kobiet i osób, które ze względu na brak dojrzałości umysłu nie mogą racjonalnie brać udziału w prowadzeniu spraw publicznych.

Zredagowano według „O prawie wyborczym”, Émilie Morlot, poseł departamentu Aisne 1884.

Zadecyduj, które z podanych niżej cech (PRZYPISYWANYCH KOBIETOM) należały raczej do silnych (wpisz +) albo słabych (wpisz -) stron kobiet:

☐ łagodna dusza i delikatne serce	☐ słabsze ciało i intelekt
☐ cierpliwość i siła cierpieć	☐ macierzyństwo i rodzina
☐ niedojrzałość umysłowa	☐ staranność i dbanie o dom
☐ gadatliwość i roztargnienie	
☐	

4. Przejrzyj typowo kobiece zawody i wybierz prawdziwe twierdzenia:

a. Kobiety o najniższym statusie społecznym zwykle wykonywały trudną pracę fizyczną.	TAK – NIE
b. Kobiety z klasy średniej (mieszczańskiej) nie miały żadnego zatrudnienia, zajmowały się domem.	TAK – NIE
c. Kobiety zwykle pracowały jako lekarki lub adwokatk.	TAK – NIE
d. Kobiety, do wykonywania przedstawionych zawodów, musiały ukończyć co najmniej szkołę średnią.	TAK – NIE
e. Za zwykłą pracę we własnym gospodarstwie domowym kobiety mogły otrzymywać niewielką zapłatę.	TAK – NIE
f. Dla biednych kobiet w mieście, oprócz fabryki, istniała możliwość pracy jako służących	TAK – NIE

5 min. – PRACA ZE ŹRÓDŁAMI: Uczniowie obejrzą 3. slajd i próbują tylko na podstawie własnej obserwacji lub dyskusji w parach, za pośrednictwem zaproponowanych twierdzeń scharakteryzować pracę kobiet w XIX wieku (odp. a, b, f).

5. Z oferty słów przyporządkuj do mniej powszechnych zawodów ich najbardziej trafną charakterystykę, która odpowiada ówczesnym wyobrażeniom o kobietach.

DELIKATNOŚĆ, OPIEKA, SIŁA FIZYCZNA, SZTUKA, WIEDZA, UCZUCIE, KWALIFIKACJA, STANOWCZOŚĆ.

5 min. – PRACA ZE ŹRÓDŁAMI: Uczniowie obejrzą 4. slajd z rzadszymi zawodami kobiet ze średnich i wyższych warstw społecznych i uzupełnią diagramy z oferty (lub też według własnej opinii) cechy, które umożliwiły kobietom wykonywanie tych zawodów zgodnie z ówczesnymi wyobrażeniami o kobietach.

PIEŁĘGNIARKA

NAUCZYCIELKA

PISARKA

MALARKA

AKTORKA

Odpowiedz na pytanie „Jak postrzegali/postrzegają kobiety?”. Porównaj pogląd w XIX wieku z dzisiejszym.

	RODZINA	WYKSZTAŁCENIE	POLITYKA	ZATRUDNIENIE
Dzisiejsze społeczeństwo europejskie przede wszystkim uważa, że kobieta...	sama decyduje, czy będzie zajmować się tylko rodziną albo będzie także pracować zawodowo. Ale w budżecie rodzinnym wliczane są także jej dochody.	sama decyduje, jakie wykształcenie chce osiągnąć, bez jakichkolwiek przeszkód. Może robić karierę naukową.	angażuje się w polityce, choć wciąż w nieco mniejszym stopniu niż mężczyźni. W demokracji może pełnić każdą funkcję, ma prawo wyborcze.	aż na wyjątki, może wykonywać jakąkolwiek pracę zawodową.
Społeczeństwo większościowe w XIX wieku uważało, że kobieta...				
Według mnie w XXI w. postrzegamy kobietę w tych dziedzinach następująco:				

10 min. – ODPOWIEDŹ NA PYTANIE BADAWCZE: Autorka poleca pracę w parach. Uczniowie wracają do poszczególnych kroków i odpowiadają według nich w podobnym stylu do środkowego wiersza, według wzoru przewidzianego dla czasów obecnych.

Na slajdzie 6. znajduje się podsumowanie komiksowe, które również mogłoby im pomóc.

Na slajdzie 7. jest bonus, na wypadek, gdyby mimo wszystko pozostał Wam czas.

REFLEKSJA: Ostatni wiersz jest rozumiany jako zastanowienie się uczniów nad ich własnymi doświadczeniami. Jest wybieralny (nieobowiązkowy), w zależności od czasu na końcu lekcji.